

Mål och budget 2025 - 2027

Regionstyrelseförvaltningen

Fastställd av regionstyrelsen

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2024-03-27

Gäller 2025-2027

Ärendenr RS 2024/331

Version [1.0]

Mål och budget 2025 - 2027

Innehåll

1 Verksamhetsbeskrivning samt bedömning av balans	2
1.1 Nämndens grunduppdrag	2
1.2 Balans mellan uppdrag, mål och resurser 2025-2027	2
2 Mål	4
2.1 Beslutade mål	4
2.2 Revidering av befintliga mål	4
2.3 Förslag till nya mål	4
3 Behov och prioriteringar av resurser 2025-2027	5
3.1 Driftbudget 2025-2027	5
3.1.1 Ledning och stöd	5
3.1.2 Kultur- och fritid.....	6
3.1.3 Regional utveckling	7
3.1.4 Måltid.....	8
3.2 Kompensation för externa avtal.....	8
3.3 Interna priser samt externa taxor och avgifter	9
3.3.1 Interna priser	9
3.3.2 Taxor och avgifter - externa.....	10
4 Investeringsförslag med motiveringar 2025-2029	11
4.1 Investeringar i skattefinansierad verksamhet.....	11
5 Politikerorganisationen	13
6 Bilagor.....	14
Driftäskanden i detalj	14

1 Verksamhetsbeskrivning samt bedömning av balans

1.1 Nämndens grunduppdrag

Regionstyrelseförvaltningen stödjer regionstyrelsen, via regiondirektören, i arbetet med att ha uppsikt och helhetsansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Syftet är att vara en drivande och sammanhållande kraft som skapar värde och nytta för hela Region Gotland och för platsen Gotland samt att ge goda förutsättningar för kvalitetssäkrade och hållbara politiska beslut.

Förvaltningens verksamhet omfattar sex huvudområden:

- Styrning, uppföljning och samordnat stöd inom HR, ekonomi, upphandling, digitalisering, kommunikation, informationsförvaltning och kvalitet
- Regional utveckling
- Beredskap och säkerhetsskydd
- Kansliverksamhet
- Kultur- och fritidsverksamhet
- Samordnad måltidsverksamhet

Regionstyrelseförvaltningen har verksamhet som riktar sig till förtroendevalda, övriga nämnder och förvaltningar samt till allmänhet och samhällsaktörer.

1.2 Balans mellan uppdrag, mål och resurser 2025-2027

De ekonomiska förutsättningarna för region- och kommunsektorn i Sverige som helhet har försämrats under senare år och läget framåt ser fortsatt svårt ut. Det gäller även för Region Gotland. Effekterna blir alltmer synbara i verksamheterna med krav på åtgärder för en ekonomi i balans vilket i sin tur ökar efterfrågan på styrning och stöd, inte bara inom ekonomi utan även inom upphandling, digitalisering, hållbar utveckling, verksamhetsutveckling, HR och kommunikation. Förvaltningen hade uppvisat ett underskott 2023 för dessa delar om inte tillfälliga överskott uppvisats i centrala anslag så som kapitalkostnader, fackliga företrädare och vissa bidragsposter.

Regionstyrelseförvaltningen har genomgått stora besparingar under flera år. En effekt av detta är att RSF i dagsläget klarar av förvaltningsuppdraget men inte på ett tillfredsställande sätt den utveckling och det stöd de övriga förvaltningarna behöver och efterfrågar.

Omvärldsläget har också inneburit att cyberhoten ökat över hela världen. Ännu har ingen allvarlig händelse inträffat som har påverkat verksamheten men för att säkerställa en stabil IT-drift finns det områden som behöver stärkas. I detta sammanhang bör också nämnas det viktiga förebyggande arbetet med säkerhet och beredskap där utveckling behöver fortsätta.

Det är svårt att i nuläget hävda och motivera att regional utveckling inte är i balans mellan resurser och grunduppdrag. Verksamheten hade ett årsbokslut som visade på relativt god måluppfyllelse och en ekonomi i balans. Återrapportering avseende det regionala utvecklingsarbetet till departementet samt RUS-återrapporteringen visar på ungefär samma goda utfall (måluppfyllelse/insatser).

För kultur- och fritidsverksamheten råder resursbrist i förhållande till målbilden och lagkraven. Verksamheten är mycket arbetsintensiv då det, förutom grunduppdragen, tillkommit en mängd uppdrag för att nå måluppfyllelse på längre sikt. Verksamheten befinner sig i en utvecklingsfas, där gamla strukturer och system omprövas och kvalitetssäkras för att tydligare kunna svara mot medborgarnas behov. Bidragsöversynen inom kulturområdet har visat på ett stort behov av införande av nya stöd och stipendier. Bidragsöversynen för fritid är påbörjad och redan nu kan klarläggas att medel inom bidragsformen driftsbidrag till föreningar med egen anläggning är för låg.

Måltidsverksamheten har och påverkas fortsatt av ökade livsmedelspriser vilket inte minst visar sig i det negativa resultatet för 2023. Detta innebär att kostnaderna, om kvalitet och utbud ska vara jämförbara med dagens nivåer, har och kommer att öka. Behovet av investeringar i eftersatta kökslokaler, oavsett produktionsteknik, kommer fortsatt att krävas vilket är kostnadsdrivande.

Därtill bör framhållas stora utmaningar kring kompetensförsörjning liksom hög arbetsbelastning inom flera av förvaltningens verksamheter. Den senaste medarbetarenkäten, som genomfördes hösten 2023, visade många gröna indexvärden. Det som sticker ut negativt är den höga stressnivån.

2 Mål

2.1 Beslutade mål

Regionstyrelseförvaltningen har att arbeta mot nio mål varav fyra koncerngemensamma och fem nämndspecifika.

Mål

Koncerngemensamma mål

- 1] Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras
- 2] Region Gotland har en myndighetsutövning, i förhållande till företag, där nöjdhetsindex ökar årligen per myndighetsområde och är högre än riksnittet år 2027
- 3] Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år
- 4] Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut

Mål för specifika delar av regionstyrelsens ansvarsområde

- 5] Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027
- 6] Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027
- 7] Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet årligen och med totalt 25 procent under perioden 2024-2027
- 8] Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent
- 9] Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2027

2.2 Revidering av befintliga mål

Revidering föreslås för målet:

-
- 9] Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2027
-

Tidpunkten för måluppfyllelsen ändras till år 2025.

Motivering - modellen för att hållbarhetssäkra besluten kommer implementeras under 2024 och under 2025 förväntas det vara en helårseffekt och samtliga beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) kommer därmed att vara hållbarhetssäkrade 2025.

2.3 Förslag till nya mål

Då år 2024 är första året i den nya styrmodellen ser förvaltningen inget behov av att lägga till något nytt mål.

3 Behov och prioriteringar av resurser 2025-2027

3.1 Driftbudget 2025-2027

Med utgångspunkt i dagens balans mellan uppdrag, mål och resurser och med sikte på framtidens prioriteringar, mål och utmaningar görs bedömningen att förvaltningen är i behov av resursförstärkningar. Detta för att helt kunna leva upp till uppdraget som drivande och sammanhållande kraft. Dessutom görs bedömningen att förvaltningens verksamhet är en viktig del för kvalitet, effektivitet och kostnadsänkningar i hela organisationen. Parallellt behöver förvaltningen arbeta med prioriteringar och resursomfördelningar.

Till bilden hör att förvaltningen tillsammans med övrig verksamhet i Region Gotland har att hantera årliga effektiviseringar om cirka 60 mnkr.

Förvaltningen är medveten om den ekonomiska situationen och att restriktivitet i äskanden ska råda. Trots detta kommer, efter genomförd prioritering, ett antal områden lyftas fram där förstärkning behövs. Dessa områden är:

- Säkerhet och systemutveckling
- Kultur- och fritidsstöd
- Tillfälliga konsultinsatser
- Måltid

Nedan motiveras samtliga förslag till driftäskanden och en sammanställning redovisas i bilaga.

3.1.1 Ledning och stöd

IT-säkerhet är en viktig del av Region Gotlands verksamhet och syftar till att skydda IT-infrastruktur och digital information. Säkerhetsfrågan är viktig eftersom IT-system är utsatta för stora risker som kan resultera i allvarliga konsekvenser för organisationen. Fortsatta satsningar inom området behövs. För år 2025 upptas 7,8 mnkr för säkerhetsåtgärder och 4 mnkr för driftkonsekvens av pågående investering rörande redundans.

Säkerhetsskyddsarbetet växer och Region Gotland får högre och högre krav på sig avseende säkerhetsskyddsfrågorna. I dagsläget är arbetet till viss del finansierat av statliga 2:4-medel, men det är långt ifrån tillräckligt. Om det saknas förmåga att arbeta med säkerhetsskydd, finns det en risk för att beredskapsarbetet inte kan drivas i den takt som tänkt vilket i sin tur innebär att Region Gotlands planering för kris och krig riskerar att bli eftersatt. I dagsläget ligger dessutom Region Gotland efter i säkerhetsskyddsarbetet varför det är viktigt att detta arbete prioriteras framgent. Det är också viktigt att det finns en långsiktighet och en planering för framtiden eftersom det är rimligt att anta att arbetet med säkerhetsskydd kommer öka. För att kunna upprätthålla säkerhetsskyddet och uppfylla lagens krav, bör ett tillskott på 2 mkr tillföras. Dessa medel är i första hand tänkta att användas till två tjänster inom området och till inköp av utrustning och konsultstöd. Förvaltningen gör bedömningen att dessa medel kan tillföras succesivt.

Regionstyrelseförvaltningen hanterar och är ägare av regionens **licenser för kontorsprogram** (office). Hösten 2025 kommer Microsoft upphöra med säkerhetsuppdateringar för dessa versioner. Tills dess måste en ny lösning ha tagits fram. Den bästa lösningen som idag har identifierats är en övergång till office365. Kostnaden för

detta beräknas till 12 mnkr varav förvaltningen tidigare erhållit 4 mnkr. Behovet inför 2025 är således 8 mnkr.

Ett flertal andra **regiongemensamma system** har utvecklats och flera är på gång. Utvecklingen av systemstödet är en förutsättning för att lyckas effektivisera, ge chefer bättre förutsättningar, skapa högre kvalitet och bättre uppföljning. Exempel här är bland annat satsning på digitala sammanträden, utökade licenser för beslutsstödsystem och flera system inom HR-stöd så som digital hantering av anställningsavtal och medarbetarsamtal. Utöver detta ses behov att optimera licenshantering, genomföra förstudie av nytt ekonomisystem samt att få mer funktionalitet i att hantera supportärenden. Dessa satsningar kräver ett tillskott om närmare 4 mnkr. Mot bakgrund av det ekonomiska läget föreslås en förskjutning i tid av dessa satsningar. Dock har 0,7 mnkr upptagits år 2025.

Inom upphandlingsområdet finns fortfarande, trots tidigare förstärkningar, en obalans mellan behoven i verksamheten och **upphandlingsresurser** centralt. Behovet av resurser för upphandling kommer att vara fortsatt högt sett till det antal upphandlingar som behöver göras varje år. Totalt skulle fyra upphandlare och två kategoriledare behövas. Ett sätt att lösa obalansen i budgeten är att förvaltningarna gemensamt bidrar till utökningen genom att tänkta konsultkostnader istället används till egna resurser. Idag köper förvaltningarna årligen upphandlingskonsulter för cirka 5 mnkr. Behovet av förstärkning inom området beräknas till närmare 5 mnkr. I förslaget har detta tagits upp succesivt från och med 2026.

Inom delar av förvaltningens stöd och serviceområde påverkas verksamheten av volymförändringar. Ett exempel är **lönehantering** där antal lönespecifikationer har ökat med cirka 6 000 per år på kort tid till följd av att antalet anställda i Region Gotland ökat. Effekten blir att arbetsbelastning ökar och att förvaltningen har att betala en extern kostnad per lönespecifikation. För att möta detta ses ett behov av förstärkning om 0,8 mnkr. Vilket upptagits från och med år 2026.

Övriga särskilda ärenden/uppdrag som kan ge driftpåverkan

- Region Gotland som arbetsgivare (beredningsunderlag)

3.1.2 Kultur- och fritid

Ett behov finns av att öka **stödgivning inom kulturområdet**. Syftet är att skapa bättre möjligheter både för kulturskapare och övriga medborgare att bo, leva och verka på Gotland. Den bidragsöversyn som genomförts för kulturområdet visade bland annat akuta behov av produktionsmedel och stipendier till yrkesverksamma men också till arrangemangsstöd och verksamhetsstöd till kulturorganisationer. Det totala behovet av förstärkning uppgår till 5,7 mnkr. En första etapp var tänkt att uppgå till 2,0 mnkr 2025 men utifrån det ekonomiska läget upptas 1,0 mnkr. Från 2026 är ambitionen att uppta hela förstärkningen om 5,7 mnkr.

Stödet till föreningar som driver egna anläggningar har räknats upp de senaste åren. Många föreningar har trots detta fortfarande utmaningar i att hitta tillräckligt med resurser att driva sina anläggningar på ett långsiktigt sätt. Inte minst är det underhåll och reparationer som får stå tillbaka när driftsmedel endast räcker till den löpande driften. De långsiktiga effekterna medför färre möjligheter till aktiviteter för barn och ungdomar. De flesta föreningsdrivna anläggningarna ligger på landsbygden, vilket ger orättvisa förutsättningar. För att motverka den snedvridningen som föreligger är bedömningen att

det behövs ytterligare 2 mnkr i budget. Utifrån det ekonomiska läget föreslås en successiv ökning. För 2025 upptas 250 tkr.

Visbygymnasterna är i stort behov att hyra in sig i en fast anläggning. Det är av den anledning som 500 tkr har beviljats sedan tidigare. Det är nu tydligt att världsläge och den allmänt ökade prisbilden har inneburit svårigheter att få till en lösning inom denna nivå av driftstöd. Bedömningen är att en ökning med 350 tkr till en total nivå av 850 tkr avsevärt skulle öka föreningens möjligheter att tillgodose sitt behov av en fast anläggning.

Inom biblioteksverksamheten ses en markant ökning av **kostnaderna för medier**, både tryckta och elektroniska. En tryckt bok har i snitt ökat cirka 10% i inköpspris från januari 2022 till januari 2024. Idag har biblioteken på Gotland en budget för inköp av böcker på 2,5 mnkr. Om inte beståndet ska urholkas krävs resurstillskott.

För att bland annat nå målen att främja hälsa, delaktighet och trygghet arbetar biblioteken på Gotland med **digital inkludering**. Tjänsten digital handledning har blivit väldigt uppskattad. Tjänsten har finansierats med projektmedlen som inte längre finns kvar. Behovet är stort men har inte prioriterats i det kända ekonomiska läget.

När redovisningsmodellen för byggprojekt förändrades för ett par år sedan erhöll förvaltningen 800 tkr i budgetanslag för **förstudier**. Budgetanslaget täcker inte de förstudiekostnader som uppkommer. Ökat antal uppdrag gällande anläggningars utveckling kräver att ytterligare medel tillförs framöver.

Övriga särskilda ärenden/uppdrag som kan ge driftpåverkan

- Införande av en kultur och fritidsnämnd
- Konstöversyn inklusive resurscenter
- Framtida användning av Solbergabadet
- Aktivitetspark Visby
- Nytt badhus Visby
- Verksamhetsanpassning Rävången
- Långsiktig lösning ishallen Slite
- Kultur och Hälsa
- Fritidsbank - återrapport

3.1.3 Regional utveckling

Under 2025 ska en ny **länsplan för transportinfrastruktur** fastställas. Planen tas fram vart fjärde år. Till den ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) biläggas. Konsultkostnaden för detta beräknas till 300 tkr för år 2025. Medel för MKB-delen saknas i budget.

För att hantera **yttranden avseende täkt- och vattenärenden** samt vindkraftsärenden krävs specialistkunskap. Under 2025 beräknas ett flertal ärenden vara aktuella och kostnaden för konsultkompetensen beräknas till 1,0 mnkr för år 2025.

Ett av de övergripande målen är att Region Gotlands koldioxidutsläpp årligen ska minska och under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år. Ett **systemstöd** behövs för arbetet med klimatomställningen. Licenskostnaden är beräknad till 200 tkr.

Övriga särskilda ärenden/uppdrag som kan ge driftpåverkan

- Strukturerad samordnad och strategisk struktur för arbete med evenemang som verktyg för regional utveckling
- Idéburet offentligt partnerskap – Röda korset
- Idéburet offentligt partnerskap - kvinnojourer

3.1.4 Måltid

Måltidsverksamhetens behov redovisas under prisjustering för interna tjänster.

Övriga särskilda ärenden/uppdrag som kan ge driftpåverkan

- Produktion och leverans av kyld mat

3.2 Kompensation för externa avtal

Förvaltningen ansvarar för ett antal externa avtal som behöver kompenseras för kostnadsökningar till följd av indexuppräknningar. Förutom dessa indexuppräknningar så kan påtalas att den generella kostnadsökningen (inflationen) även slår mot andra kostnadsposter.

Partistöd

Anslag för partistöd beräknas enligt följande, antal mandat i fullmäktige*2*prisbasbeloppet året före budgetåret. Till detta tillkommer en avsättning motsvarande 10 procent av partistödet till ungdomsförbunden. Då prisbasbeloppet höjts med 4 800 kronor jmf med föregående år innebär det att budgeten för 2025 behöver ökas med 750 tkr.

Medlemsavgifter och div avtal

Medlemsavgiften till Sveriges kommuner och regioner beräknas öka 25 tkr. Försäkringsavtal beräknas öka med 3 procent vilket innebär cirka 35 tkr. För diverse nationella och internationella medlemskap beräknas kostnadsökningen till 110 tkr och för studentkår Rindi till 30 tkr. För avgift till Stim region- och kommunavtal och bonus copyright access behövs uppräknning med 150 tkr.

Licenser Centrala IT-system

Avtalen för central system inom ekonomi ger ett behov av indexuppräknning på 210 tkr, HR 95 tkr, demokrati och kvalitet 125 tkr och digitalisering 500 tkr.

Kultursamverkansmodellen

Kultursamverkansmodellen (KSM) bygger på finansiering dels från staten dels från Region Gotland. Det totala regionbidraget 2024 uppgår till 24 688 tkr. Regionen har räknat upp sin del av bidraget med en högre procentsats än staten under många år. Till 2025 äskas uppräknning för att säkerställa att institutionernas verksamhetsmedel inte urholkas av löne- och kostnadsökning. För 2025 äskas 4% i uppräknning. Vilket innebär en kostnadsökning på 987 tkr.

Utöver detta föreslås en ytterligare uppräknning av anslaget med 2% vilket motsvarar 494 tkr. Detta för att möjliggöra utveckling av den kulturella infrastrukturen för svaga områden vilka är konst, dans samt slöjd och form.

Anm. Till följd av kostnads- och intäktsutvecklingen har antalet årsarbetskrafter inom KSM minskat från 99 år 2013 till 78 år 2022. Institutionernas andel personalkostnader av deras totala intäkter (dvs både stöd och egna intäkter) ökar och därmed minskar utrymmet för verksamhetsmedel. Utan förstärkning är prognosen att institutionerna kommer att ha personalkostnader motsvarande 65-74% av de totala intäkterna. Bilden förvärras ytterligare om arvodering till fria professionella som utför uppdrag inom institutionerna läggs till. Då räknas 69-83% gå till löner och arvodet. Risken är att utbud, utveckling, kvalitet och samarbete med fria aktörer minskar.

Övriga avtal inom kultur- och fritidsområdet

För avtal med övriga externa utförare inom kultur- fritidsområdet begärs en uppräknig med i huvudsak 4 %, vilket innebär 795 tkr. Detta avser RF Sisu Gotland, Kustparksbadet, föreningsdrivna anläggningar, köp av verksamhet idrottsanläggningar, konsthanterare, verksamhetsbidrag till kulturaktörer och resestöd till idrottsföreningar och andra ungdomsföreningar.

Tabell: Kompensation externa avtal 2025 (tkr)

	2025
Partistöd	750
Medlemskap och div avtal	350
Licenser centrala IT-system	930
Kultursamverkansmodellen	1 481
Övriga avtal inom kultur- och fritidsområdet	795
TOTALT behov av kompensation	4 306

3.3 Interna priser samt externa taxor och avgifter

3.3.1 Interna priser

Måltid

För resultatenheten måltid föreslås prisjusteringar enligt tabell nedan. Efter fastställd uppräknig återkommer förvaltningen med förslag på hur prishöjningen fördelas på olika tjänster och hur kompensation ska fördelas till respektive köpande förvaltning.

En löneökning på 3 procent innebär för måltidsverksamheten en kostnadsökning på cirka 1,9 mnkr. Den totala personalbudgeten uppgår till 62,8 mnkr.

En hyresförändring på 1 procent innebär för måltid en ökning/minskning på 0,17 mnkr. Den totala budgeten för lokalhyror uppgår till 17,0 mnkr.

Som en följd av planerad anpassning samt om- och tillbyggnad av lokaler ökar kostnaderna för lokalhyror under planeringsperioden. Ett flertal projekt pågår och avslutas under 2024 vilket ger ökade hyreskostnader från och med 2025. I budget finns totalt 2,0 mnkr avsatta för att täcka dessa hyresökningar. Två investeringsprojekt har blivit märkbart fördröjade, dessa är ombyggnationerna av Terra Nova och Högbyskolans kök. Den samlade kostnadsökningen för pågående projekt uppgår till 3,5 mnkr. Detta innebär att behov finns av förstärkning av lokalbudgeten med 1,5 mnkr.

För ökade livsmedelspriser har förvaltningen erhållit 10 mnkr i ramförstärkning, varav 5 mnkr i budget 2023 och 5 mnkr ytterligare i budget 2024. Då prisutvecklingen inte stannade av i den takt som beräknades inför budget 2024 finns nu ett glapp om 4 mnkr för att komma i balans. Om prisutvecklingen under 2025 stannar på en nivå om cirka 2% är behovet ytterligare 1 mnkr. Därav uppgår behovet av förstärkning totalt till 5 mnkr för att ha en livsmedelsbudget i balans med en oförändrad produktion och kvalitet 2025.

En justering av menyn för att möjliggöra lägre kostnader skulle ge negativa effekter på kvalitet i form av bland annat utbud, variation och upplevd kvalitet. Mer konkret skulle det till exempel innebära fler sopp- och korvmåltider, färre måltider med fet fisk, begränsningar i råkost- och grönsaksutbud eller standartillbehör så som mjölk och knäckebröd liksom lägre andel ekologiska livsmedel. Det finns också en möjlig risk att de offentliga måltiderna med dessa justeringar inte skulle leva upp till de nationella rekommendationerna gällande variation och näringsinnehåll och inte heller skollagen om att erbjuda näringsriktiga måltider.

Måltidsorganisationen köper även transporter för cirka 7 mnkr årligen, en kostnadsökning på 4% beräknas och medför ökade kostnader med närmare 280 tkr. Städkostnaderna uppgår till 1,3 mnkr och prisutveckling beräknas uppgå till cirka 20 tkr.

Enligt fastställt mål ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 %. Nivån ligger för närvarande på 21 %. Ekologiska livsmedel är cirka 25% dyrare än konventionella livsmedel. Förflyttningen till 40 % innebär en årlig merkostnad om 2,2 mnkr. Med hänvisning till det ekonomiska läget föreslås att medel succesivt tillförs från och med 2026 för att möjliggöra uppfyllelse av målet från och med 2027.

Tabell: Justeringsbelopp internpriser måltid 2025-2027 (tkr)

	2025	2026	2027
Löneökningar måltid (3%)	1 900	4 000	6 000
<i>Hyresförändring (1%) = 170 tkr</i>			
Indexuppr övr kostnader (trsp, mm)	300	300	300
Fördyringar hyra kök (Högby/Terra Nova m fl)	1 500	2 500	4 000
Livsmedel	5 000	6 100	7 300
Livsmedel (ekologiskt mot mål)	0	1 100	2 200
<i>TOTALT internpriser</i>	8 700	14 000	19 800

3.3.2 Taxor och avgifter - externa

Ingen förändring föreslås avseende externa taxor och avgifter.

4 Investeringsförslag med motiveringar 2025-2029

4.1 Investeringar i skattefinansierad verksamhet

Nedan följer en sammanställning av investeringsbehovet för planperioden. Några projekt kommer att redovisas i särskild ordning.

Tabell: Förslag till investeringsutgifter 2025-2029 (tkr)

	2025 enligt budget	2025 nytt förslag	2026	2027	2028	2029
Lokaler, byggnads- och anläggning (Badhus)	140 000	140 000	88 000			
Lokaler, byggnads- och anläggning (pott kök)	10 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Lokaler, byggnads- och anläggning (pott landsbygdsutv)			2 000	2 000	2 000	2 000
IT-investeringar (pott)	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
IT-investering (redundans)	15 000	15 000	10 000			10 000
IT-inv (licenser office)		4 000				4 000
Maskiner, inventarier, mindre ombyggnationer (pott)	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Maskiner, inventarier, (nytt badhus)			x xxx			
TOTALT	193 000	217 000	158 000	60 000	60 000	74 000
<i>Gällande budget 2025 samt plan 2026-2028</i>		<i>193 000</i>	<i>128 000</i>	<i>40 000</i>	<i>40 000</i>	

Investeringsprojekt per område redovisas nedan:

Lokaler, byggnads- och anläggning investeringar

Nytt badhus Visby

Totalt för byggprojektet nytt badhus i Visby har det avsatts 301 mnkr.

Projektet startade 2022 med 1 mnkr i budget, 2023 avsattes 12 mnkr i budget för 2024 finns 60 mnkr. I plan för 2025 ligger 140 mnkr och för 2026, 88 mnkr. Projektet kommer att redovisas i särskilt ärende till budgetberedningen. Kompensation för ökad hyra behövs från 2026.

Lokalinvesteringar kök

Den avsatta potten om 10 mnkr årligen bedöms endast räcka till mindre anpassningar.

Detta bland annat beroende på den rådande kostnadsutvecklingen men också på det eftersatta underhållet. När exempelvis en ny ugn ska installeras krävs ofta även en uppdatering av fastigheternas tekniska system. Utöver de mindre lokalanpassningarna tillkommer ett antal större projekt som med erfarenhet av tidigare förstudier ligger på en helt annan utgiftsnivå (20-30 mnkr per objekt) och därför behöver hanteras som separata

ärenden med eget budgetbeslut eller, vilket föredras, en utökning av potten med ytterligare 20 mnkr.

Landsbygdsutveckling

I planen ligger 2,0 mnkr årligen från och med 2026. Förvaltningen föreslår att eventuella investeringsmedlen överförs till tekniska nämnden.

IT-investeringar

IT-pott

22 mnkr är upptaget som pott per år för IT-investering för utbyten av datorer och reinvesteringar i infrastruktur. Den tekniska utvecklingen är omfattande och går fortsatt mycket fort samtidigt ökar förvaltningarnas behov av digitalisering för sin verksamhetsutveckling vilket ställer ökade krav på investeringar i infrastruktur och systemlösningar. Specifikt gäller detta kommunikationsinfrastrukturen där det finns behov av omfattande förnyelse.

Redundant server och lagring

För att öka tillgänglighet och säkerhet behöver Region Gotland fortsätta förstärka redundansen. För detta finns beslut med 10 mnkr år 2024 och 15 mnkr 2025. Nya beräkningar visar på ytterligare behov om 10 mnkr 2026. Senare i plan perioden kommer reinvesteringar behöva ske, 10 mnkr är upptaget 2029. Satsning innebär ökad kapitalkostnad som inte ryms inom befintlig driftram.

Licenser office

Om MS365 inte införs kommer det bli nödvändigt att lösa kontorsprogram (Word/Excel/Powerpoint) med en investering i en "kartong version" av MS Office. I planen har därför avsatts 4 mnkr 2025 med utbyte vart femte år. Vid beslut om införande av MS365 utgår detta äskande.

Maskiner, inventarier, mindre ombyggnationer

Pott

Förvaltningen har en beslutad årlig investeringspott om 6,0 mnkr för att klara investeringar beträffande maskiner, inventarier och mindre ombyggnationer

Nytt badhus - inventarier

När nytt badhus byggts i Visby behöver nya inventarier inköpas. Behovet kommer uppstå 2025/2026 och belopp kommer framgå av kommande projektredovisningar.

5 Politikerorganisationen

Under begreppet politikerorganisationen redovisas anslagen för regionfullmäktige, regionstyrelse, revision, valnämnd, överförmyndarnämnd samt patientnämnd. I detta underlag framgår endast den indexkompensation för arvoden nämnderna behöver enligt gällande regelverk. Detta brukar hanteras i kommande ärende kring fördelning av löneutrymme. Uppräkningen baseras på olika faktorer för olika delar såsom riksdagsmannaarvodet, förändring i prisbasbelopp och regelverk för politiska sekreterare.

En fördelning per nämnd ser ut som följer:

Nämnd (tkr)	Budget 2024	Varav arvoden	Uppräkning arvoden/lön 2025
Regionfullmäktige	4 634	3 519	81
Regionstyrelsen inkl politiska sekreterare	15 341	12 715	284
Revision	4 333	643	15
Valnämnd exkl engångsanslag EU-val	117	44	1
Överförmyndarnämnd inkl gode män o kansli	9 221	8 669	562
Patientnämnd inkl stödpersoner och kansli	2 033	1 612	50
Totalt	35 679	27 202	993

Budgetposterna handlar i huvudsak om arvoden för politiska möten, ersättningar till godemän, politiska sekreterare, revisionstjänster samt köp av kanslitjänster.

Övriga särskilda ärenden/uppdrag som kan ge driftpåverkan

- Tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare
- Införande av en kultur och fritidsnämnd

6 Bilagor

Driftäskanden i detalj

Behov (tkr)	Behov 2025	Justerat behov 2025	Belopp 2026	Belopp 2027
Ledning och stöd				
Ökad säkerhetsåtgärder	7 800	7 800	7 800	7 800
Ökade kapitalkostnader Redundans	4 000	4 000	7 000	8 000
Förstärkning beredskap	2 000	1 000	2 000	2 000
Microsoft 365	8 000	8 000	8 000	8 000
Ärendesupportsystem	700	700	700	700
Merkostnad införda system	1 700	0	1 700	1 700
System för optimering av licenskostn	500	0	500	500
Nytt ekonomisystem (förstudie)	1 000	0	1 000	0
Upphandling	3 200	0	1 600	2 400
Kategoriledare (upphandling)	1 700	0	850	1 700
Lönehantering (volymökning)	800	0	800	800
<i>Delsumma</i>	<i>31 400</i>	<i>21 500</i>	<i>31 950</i>	<i>33 600</i>
Kultur och fritid				
Stödgivning kultur	2 000	1 000	5 700	5 700
Stödgivning fritid	2 000	250	2 000	2 000
Utökat driftbidrag Visby gymnaster	350	350	350	350
Media bibliotek	250	0	250	250
Digital handledning bibliotek	350	0	350	350
Förstudier	400	0	400	400
<i>Delsumma</i>	<i>5 350</i>	<i>1 600</i>	<i>9 050</i>	<i>9 050</i>
Regional utveckling				
Täkt- och vattenärenden	1 000	1000	0	0
Länsplan transportinfrastrukt (MKB)	300	300	0	0
System för klimatomställning	200	200	200	200
<i>Delsumma</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>200</i>	<i>200</i>
Totalt	38 250	24 600	41 200	42 850